

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 26.6.2008
KOM(2008) 398 endelig

**RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

**Endelig evaluering af EF-handlingsprogrammet for unge (2000-2006) og EF-
handlingsprogrammet til fremme af organer, der er aktive på europæisk plan på
ungdomsområdet (2004-2006)**

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET

Endelig evaluering af EF-handlingsprogrammet for unge (2000-2006) og EF-handlingsprogrammet til fremme af organer, der er aktive på europæisk plan på ungdomsområdet (2004-2006)

1. INDLEDNING

Fra 2000 til 2006 har EU's indsats til fordel for unge antaget to former:

- støtte til projekter, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1031/2000/EF af 13. april 2000 om oprettelse af EF-handlingsprogrammet for unge¹
- driftstilskud til europæiske ungdoms-ngo'er og Det Europæiske Ungdomsforum. Dette tilskud var fra 2004 til 2006 omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 790/2004/EF af 21. april 2004 om et EF-handlingsprogram til fremme af organer, der er aktive på europæisk plan på ungdomsområdet².

Da den endelige evaluering af de to instrumenter er tidsmæssigt sammenfaldende, og de fusionerede til et program fra 2007, udarbejder Kommissionen kun en rapport for at fremlægge konklusionerne af evalueringerne og de henstillinger, som finder anvendelse på Aktive Unge-programmet (2007-2013).

Evalueringerne findes på:

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/evalreports/index_en.htm#youthHeader

2. PROGRAMMETS MÅL

2.1. Programmet for unge

Målene med programmet for unge var at fremme de unges aktive bidrag til de europæiske integrationsbestrebelse, at styrke de unges solidaritetsfølelse, at fremme de unges initiativ, iværksætterånd og kreativitet og at styrke samarbejdet på ungdomsområdet. De er blevet ført ud i livet ved en række forskellige aktioner:

- Ungdom for Europa, som støttede ungdomsudveksling

---

¹ EFT L 117 af 18.5.2000, s. 1.

² EUT L 138 af 30.4.2004, s. 24.

- den europæiske volontørtjeneste, som gav en volontør mulighed for at deltage i en solidarisk aktivitet i et andet land
- ungdomsinitiativer, som støttede nyskabende og kreative initiativer, og initiativer baseret på unges sociale engagement
- fælles aktioner i forbindelse med andre fællesskabsinterventioner som led i opbygningen af et kundskabernes Europa, navnlig Socrates og Leonardo
- supplerende foranstaltninger, herunder finansiering af en række støtteforanstaltninger, bl.a. i form af uddannelse af og samarbejde mellem de forskellige aktører på det ungdomspolitiske område.

Da der via programmet blev ydet en lang række tilskud, og dette krævede korte afstande til modtagerne, foregik administrationen i vidt omfang "decentralt" gennem nationale kontorer. En række nationale kontorer ydede ud over deres funktion som nationalt kontor for deres lande støtte til samtlige nationale kontorer og har derigennem tilegnet sig en særlig kompetence. Denne funktion kaldes SALTO (Support, Advanced Learning and Training Opportunities). Der er via programmet ligeledes blevet ydet støtte til informationscentre vedrørende de muligheder der tilbydes unge på EU-plan (Eurodesk-netværket bestående af en afdeling i hvert land).

Visse dele af programmet forudsatte en "central" administration på EU-plan. I den forbindelse benyttede Kommissionen et kontor for faglig bistand indtil 2006, hvor en afdeling af Forvaltningsorganet for Undervisning, Audiovisuelle Medier og Kultur, som blev oprettet samme år, overtog ansvaret for administrationen af disse aktioner.

Disponibelt budget 2000-2006 (forpligtelsesbevillinger i mio. EUR)

EU's budget	624,2
Andre bidrag (EFTA/EØS-landene og kandidatlandene)	90,6
I alt	714,8
heraf: Anvendt budget	701,4

Anslået antal deltagere 2000-2006 (i tusinder)

Ungdomsudvekslinger	465,8
Europæisk volontørtjeneste	25,7
Ungdomsinitiativer	153,4
Supplerende foranstaltninger	206,9
I alt	851,8

2.2. Program til fremme af organer, der er aktive på ungdomsområdet

Programmets hovedformål var at yde driftstilskud til aktiviteter i internationale ungdoms-ngo'er og Det Europæiske Ungdomsforum (platform for omkring hundrede ungdomsorganisationer). Disse aktiviteter skulle navnlig bidrage til de unges aktive politiske og sociale engagement og til udvikling af fællesskabssamarbejdsaktioner på ungdomsområdet.

Programmet blev fuldt ud administreret "centralt".

Disponibelt budget 2004-2006 (forpligtelsesbevillinger i mio. EUR)

EU's budget	12,9
Andre bidrag (EFTA/EØS-landene og kandidatlandene)	0,2
I alt	13,1
heraf: Anvendt budget	12,9

Antal ydede tilskud 2004-2006

Til Det Europæiske Ungdomsforum	3
Til europæiske ungdoms-ngo'er	234

3. EVALUERING

3.1. Nærmere vilkår

Den endelige evaluering af programmet for unge bygger på:

- Evalueringsrapporter fra medlemsstaterne og andre deltagerlande.
- En rapport udarbejdet af en ekstern evalueringsekspert, som ud over disse nationale rapporter kunne inddrage resultaterne af sine egne undersøgelser, der bl.a. var blevet indsamlet via spørgeskemaer til de vigtigste berørte parter. Denne eksterne evaluering blev gennemført af Ecorys, som indgik en rammekontrakt med Kommissionen i 2006 efter en udbudsprocedure.

Den endelige evaluering af programmet til fremme af organer, der er aktive på ungdomsområdet, bygger på en rapport udarbejdet af en ekstern evalueringsekspert, The Evaluation Partnership, som blev udvalgt efter en begrænset udbudsprocedure i 2006.

3.2. Metode

Den metode, der er blevet anvendt ved den eksterne evaluering af programmet for unge, har navnlig omfattet følgende aktiviteter: undersøgelse af dokumenter, fastlæggelse af indikatorer, interview, rundspørger over internettet i form af spørgeskemaer og landeundersøgelser. Bl.a. er besvarelsene fra omkring 2 500 ungdomsorganisationer, 900 unge deltagere og 450 ungdomsledere (youth workers) blevet inddraget.

I forbindelse med det andet program har metoden omfattet undersøgelse af dokumenter, onlinespørgeskemaer, tænketanke, direkte interview og korte elektroniske spørgeskemaer.

3.3. Evalueringseksperternes konklusioner

Evalueringerne af de to programmer er meget positive ud fra flere aspekter.

Programmet for unge har været på linje med EU's ungdomspolitik som helhed. Det svarede til behovet hos de fleste støttemodtagere. Det har øget de unges medborgerskabsfølelse, herunder unionsborgerskabsfølelse, det har fungeret som erhvervsvejledning, og det har bidraget til deres solidaritetsfølelse. Det har i mindre grad været i stand til at nå ud til vanskeligt stillede unge. Det har medført betydelige positive resultater for ungdomslederne og har haft en indirekte positiv indvirkning på ungdomsorganisationerne. Evalueringsekspertene noterer i forbindelse med det andet program, at det har bevirket, at støttemodtagerne er kommet tættere på EU og EU-institutionerne.

De midler, der var til rådighed for programmet for unge, var passende, selvom det fremgår af visse nationale rapporter, at de burde øges. Forvaltningsorganerne betragtes i det store og hele som velegnede og effektive. Forbedringer anbefales, navnlig for så vidt angår SALTO og Eurodesk og den generelle opfølgning af programmets resultater.

3.3.1. Programmet for unge – supplement og relevans

I løbet af den periode, hvor programmet for unge er blevet gennemført, har EU's politiske indsats til fordel for de unge udviklet sig, bl.a. som følge af hvidbogen fra 2001 om et nyt afsæt for Europæisk ungdom³ og den europæiske ungdomspagt fra 2005⁴. Evalueringsekspertene fremhæver, at programmet for unge og målene med denne politiske indsats supplerer hinanden.

Dette gælder ikke i samme grad for Socrates og Leonardo. Samarbejdet kunne i forbindelse med disse programmer have været uddybet.

---

³ KOM(2001) 681 endelig af 21.11.2001.

⁴ Vedtaget af Det Europæiske Råd i marts 2005.

Det er opfattelsen, at programmet for unge i høj grad supplerer den nationale indsats til fordel for unge. Programmet opfyldte behovet hos størstedelen af modtagerne, især de unge. Ungdomslederne tillægger ligeledes programmet stor betydning. Større fleksibilitet ville imidlertid være ønskelig for bedre at opfylde deres behov.

3.3.2. *Programmet for unge - effektivitet*

Programmet betragtes som en stor succes, i og med at det har øget de unge deltageres medborgerskabsfølelse, navnlig for så vidt angår holdning, kommunikation og sociale færdigheder.

90 % af udvekslingsdeltagerne erklærer, at de er blevet mere tolerante.

Programmet har haft en indvirkning, for så vidt angår tilhørsforholdet til EU.

For så vidt angår aktiv deltagelse, er et stort antal unge (for)blevet aktive i lokale eller internationale organisationer efter aktiviteternes ophør. Dette skyldes ikke altid programmet, men omkring en tredjedel af deltagerne giver udtryk for, at de er blevet aktive internationalt på grund af programmet.

Deltagelsen i programmet har indvirkning på de unges beskæftigelsesevne, især på de unge volontører. Den har indvirkning på valget af uddannelse.

62 % af volontørerne giver udtryk for, at programmet har haft indflydelse på deres erhvervskarriere.

De unge giver udtryk for, at de har større solidaritetsfølelse efter at have deltaget i programmet.

Programmet har i mindre grad formået at inddrage vanskeligt stillede unge (21 % for så vidt angår udvekslinger, og 13 % for så vidt angår europæisk volontørtjeneste). Deltagerne har i det store og hele et højt uddannelsesniveau. Der har i forbindelse med programmet været ligestilling mellem kønnene.

Programmet har gjort ungdomslederne mere bevidste om den tværkulturelle dimension, og de har fået øjnene op for nye arbejdsmetoder.

91 % af de ungdomsledere, der har deltaget i programmet, giver udtryk for en merværdi i forhold til andre former for uddannelse, de har modtaget.

Evaluerings eksperterne betragter de supplerende foranstaltninger som en effektiv støtte til ungdomslederne i deres erhvervmæssige udvikling: øget deltagelse i de europæiske netværk... Større opmærksomhed over for ungdomsledernes behov ville imidlertid øge den

praktiske anvendelighed af de opnåede færdigheder. Ungdomslederne orienteres heller ikke godt nok om de muligheder, som programmet tilbyder.

Endelig kan man iagttage indirekte positive virkninger, såsom en mere international indstilling hos de organisationer, der har modtaget volontører.

3.3.3. *Programmet for unge – anvendelighed og bæredygtighed*

Programmet har bidraget til at styrke ikke-formel læring. Det har i højere grad haft indvirkning på de unges praktiske erfaring end på ungdomspolitikken: det har ikke haft nogen særlig stor indvirkning på politikken (selvom der har været en vis indvirkning i de nye medlemsstater) og synes at have haft større indvirkning i form af nyskabende tiltag.

79 % af de ungdomsorganisationer, der har deltaget i et projekt i forbindelse med europæisk volontørtjeneste, er af den opfattelse, at projektet har givet anledning til udveksling af god praksis.

Ifølge de interviewede organisationer har programmet bidraget til etablering af nye internationale kontakter mellem organisationer, selvom der allerede fandtes kontakter. Programmet har kunnet bidrage til at styrke disse netværk og fremme deres bæredygtighed.

Programmet har i almindelighed ikke nogen særlig indvirkning på de administrative strukturer i medlemsstaterne, undtagen i visse nye medlemsstater. Det synes ikke at have medvirket til at fjerne de administrative hindringer for mobilitet.

3.3.4. *Programmet for unge - virkning*

De midler, der er afsat til de decentrale afdelinger, betragtes i almindelighed som værende tilstrækkelige, men omkring halvdelen af de nationale myndigheder og de nationale kontorer anser det for nødvendigt at øge de midler, der er afsat til ungdomsudveksling, og omkring en tredjedel anser det for nødvendigt at øge midlerne til supplerende foranstaltninger. De eksterne evalueringseksperters er af den opfattelse, at der burde afsættes flere midler til driften af de nationale kontorer for at styrke en række aktiviteter, som f.eks. rådgivningsfunktionen, der er vigtig, hvis man vil undgå at formaliteterne omkring indgivelsen af projekter har en negativ indvirkning på programmets tilgængelighed.

Forvaltningsorganerne betragtes i almindelighed som velfungerende, men der er plads til forbedringer. Det er for tidligt at drage konklusioner, for så vidt angår Forvaltningsorganet for Undervisning, Audiovisuelle Medier og Kultur, som fra 2006 afløste det tidligere kontor for faglig bistand. De nationale kontorer betragtes som velfungerende, selvom Kommissionens tilrådgivningsstilling af de midler, de forvalter, af og til er langsommelig. Bemærkningerne vedrører især SALTO og Eurodesk. SALTO opfattes som velegnede organer, og betydningen af deres arbejde anerkendes. Der er dog plads til forbedring. Der fremsættes mere kritiske bemærkninger til Eurodesk-netværkets rolle og merværdi. Evalueringsekspertens er af den opfattelse, at det er nødvendigt med en gennemgang af deres aktiviteter.

Programmet bør gøres mere synligt, bl.a. for mere effektivt at nå ud til vanskeligt stillede unge.

Endelig skal der gøres en indsats for at sikre en bedre opfølgning af programmets resultater ud fra rationelle procedurer, værktøjer og indikatorer.

3.3.5. *Samstemmende opfattelser af programmets virkning*

De nationale evalueringsekspertter er i høj grad enige indbyrdes og i evalueringen på EU-plan, navnlig for så vidt angår virkningen af programmet.

Ifølge de nationale rapporter har programmet haft en betydelig indflydelse på de unges viden, færdigheder og holdning, hvorved deres beskæftigelsesevne og medborgerskabsfølelse er blevet øget. Programmet har haft størst virkning på det personlige plan.

De fremhæver programmets bidrag til de unges ikke-formelle læring: "Programmets vigtigste element er ikke-formel læring. (...) de projekter, der støttes af programmet, er rettet mod læring og ikke "happenings", hvor udbyttet er begrænset. Ikke-formel læring understreger den kendsgerning, at læring også kan finde sted uden for institutioner som skolen." (NO) "Deltagelse i programmet for unge (...) er et plus på et CV og en fordel hos kommende arbejdsgivere." (DK) "Deltagelse i programmet for unge betragtes i vidt omfang som værende en fordel for beskæftigelsesevnen, fordi man opnår en række grundkompetencer." (UK)

De fremhæver, at programmet bidrager til at styrke aktivt medborgerskab og interkulturel dialog: "Alle aktioner (...) er karakteriseret ved mærkbare og bæredygtige resultater: Villigheden til at engagere sig socialt, lære fremmedsprog og arbejde i et fremmed (europæisk) land samt forståelsen af fremmede kulturer er vokset. Samtidig er fremmedhadet dalet." (DE) "Deltagernes personlige kontakt med jævnaldrende unge fra et andet land (...) er noget helt andet end de kontakter, man kan etablere, når man er på ferie eller besøg, og skaber nye intensive erfarings- og læringsmuligheder." (LU)

De understreger, at det især er på det personlige plan, at det er en fordel at deltage i programmet: "Læring udgøres først og fremmest af "tavs viden" og færdigheder rettet mod vores dagligdag (...), som f.eks. at få venner og lære et sprog, men også af mindre præcise spørgsmål, som f.eks. at lære (...) nye kulturer at kende, være mere åben over for andre "kulturer", (...) over for andre, kunne abstrahere fra sin egen og andres situation osv." (BE-NL) "... for en lang række [af deltagerne] havde erfaringerne i forbindelse med programmet i et vist omfang medført ændringer i deres liv (selvstændighed, bedre selvopfattelse, nyt syn på verden...) eller havde haft indvirkning på deres valg i livet: engagement som borger, nye skole- og erhvervsperspektiver..." (BE-FR)

I forbindelse med denne læring spiller mobilitetsdimensionen en vigtig rolle: "Før udvekslingerne havde mange deltagere aldrig været uden for Irland." (IE) "For et antal vanskeligt stillede unge har ungdomsudvekslingen været den første udlandsrejse." (EE)

I stort set alle rapporter konkluderes det, at programmet har haft en klar positiv indvirkning på ungdomslederne og ungdomsorganisationerne: "Programmet har gjort organisationerne mere professionelle, for så vidt angår EU-spørgsmål, hvilket ligeledes er kommet "fagfolk" til gode, som orienterer, vejleder og følger de unge i deres projekter." (FR) "Ungdomsorganisationerne har navnlig mulighed for at uddybe de internationale kontakter og partnerskaber." (AT) "Programmet (...) har sat fokus på EU-dimensionen i de ansvarlige organisationers aktiviteter, fremmet holdånden og en ikke-diskriminerende og professionel holdning til EU-aktiviteter." (SI) "Programmet for unge er en god reklame for en organisation og med til at forbedre dens image... At programmet for unge er et EU-program bidrager i høj grad til at øge dets prestige." (PL)

De fremhæver, at programmet har været med til at fremme netværkssamarbejde: "70 % af de adspurgte bekræfter, at de aldrig ville have taget initiativ til at indlede et samarbejde uden programmet for unge. (...) 40 % af organisationerne vedkender sig, at deres deltagelse i programmet for unge udgør deres eneste erfaring på EU-plan." (BE-NL) "Ungdomslederne (...) og deres organisationer og grupper opretter funktionelle partnerskaber i næsten alle de lande, der er omfattet af programmet." (CZ)

Det er navnlig i de nye medlemsstater, at programmet har en indvirkning på den nationale politik: "Programmet for unge (...) har uomtvisteligt haft en positiv indvirkning på de unges holdninger og færdigheder (...) og på udformningen af den nationale ungdomspolitik og lovgivningen." (SK) "Programmet for unge er som EU-aktivitet en kilde til information om andre EU-medlemsstaters ungdomspolitik." (PL)

Evalueringssekserterne kommenterer programmets forskellige aktiviteter og deres særtræk positivt: "Den erfaring, volontørerne opnår, og deres øgede selvværd, samt deres udbyggede netværk på EU-plan har muligvis en mere langsigtet virkning end f.eks. ungdomsudvekslinger. Det er også meget muligt, at visse ungdomsudvekslingsdeltagere tilmed har fået positive impulser, som vil vare resten af deres liv." (SE)

3.3.6. Vigtigste konklusioner i forbindelse med evalueringen af programmet til fremme af organer, der er aktive på ungdomsområdet

Programmet har bragt de unge tættere på EU og EU-institutionerne. Dets mål afspejlede udmærket ngo'ernes mål og metoder. Programmets styrke er ikke blot den finansielle støtte, det er også med til at forbedre støttemodtagernes image og deres forvaltningsevne. Behovet for at kunne trække på et stort netværk gør, at ngo'erne vender blikket mod andre lande.

Over 40 % af de støttemodtagere, som har indsendt besvarelser, er af den opfattelse, at de ikke kunne have overlevet uden støtten fra EU, hvilket viser, at programmet ofte opfattes som en enestående finansieringsmulighed, selvom det ikke kan udelukkes, at støttemodtagerne har en overdreven forestilling om resultatet af en situation uden støtte. Det er muligt, at den tildelte støtte træder i stedet for andre former for finansiering. Det er de små ngo'er, som har mest behov for støtte, der har benyttet sig af programmet. Det har i et vist omfang tilskyndet ngo'erne og Det Europæiske Ungdomsforum til at forsøge at nå ud til unge, som endnu ikke er tilknyttet en organisation.

Evalueringseksperterne er af den opfattelse, at støtten har bidraget til at øge ngo'ernes og Det Europæiske Ungdomsforums troværdighed og synlighed i deres medlemmers og deres potentielle bidragsyderes øjne, men det fremgår ikke, om dette har styrket deres image hos de unge i almindelighed. 65 % af de adspurgte ngo'er bekræfter, at de ikke har været nødt til at ændre deres organisations mål eller struktur for at deltage i programmet, som ikke har haft nogen stor indvirkning på antallet af deres aktiviteter, men har gjort det muligt at gennemføre dem mere professionelt.

Støtten til Det Europæiske Ungdomsforum har ikke nødvendigvis nogen indvirkning på dets medlemmers evne til at inddrage flere unge eller tilvejebringe midler. Støtten har ikke nødvendigvis bevirket, at de unge engagerer sig mere personligt i EU-spørgsmål, men den tilskynder medlemmerne af Det Europæiske Ungdomsforum til at holde sig bedre orienteret.

Over 50 % af de adspurgte finder ansøgningsproceduren udviklet, men acceptabel. Meget få ansøgninger har måttet afvises af kvalitetsmæssige årsager, men ikke så få afvises, fordi de ikke opfylder de administrative krav. Deltagerne giver udtryk for ønsket om at modtage støtte, der strækker sig over flere år.

Programmet har styrket ngo'erne og Det Europæiske Ungdomsforum, hvilket er i tråd med Kommissionens filosofi om, at ngo'erne har en central placering i strategien om at inddrage civilsamfundet.

4. VIGTIGSTE HENSTILLINGER – KOMMISSIONENS BEMÆRKNINGER

4.1. Øget inddragelse af vanskeligt stillede unge

Der burde udvikles en strategi for at nå ud til et større antal unge med et lavere uddannelsesniveau. Og ligeledes en strategi for offentliggørelse, der er rettet så direkte som muligt mod alle potentielle deltagere i programmet.

Kommissionen har udviklet en inddragelsesstrategi for at fremme deltagelse af unge med færre muligheder. Et tildelingskriterium i forbindelse med de pågældende aktioner er, at denne gruppe unge inddrages. Den har øget muligheden for at vurdere, i hvor høj grad denne gruppe unge deltager. Kommissionen vil følge denne henstilling i sin informationsstrategi.

4.2. Øget inddragelse af de unge i forberedelsen af projekterne

Deltagerne burde i højere grad inddrages i forberedelsen af projekterne. Tilbud om kurser i forberedelse, tilrettelæggelse og gennemførelse af projekter ville understøtte dette mål.

I programmets vejledning fremhæves det, at det er vigtigt at inddrage de unge. Finansieringsreglerne giver af og til mulighed for, at unge, som skal deltage i projekter, inddrages i det forberedende arbejde.

4.3. Øget støtte til ungdomsledere

Det anbefales at foretage en bedre evaluering af ungdomsledernes behov og i højere grad skræddersy uddannelsesstilbuddene.

Kommissionen vil tage hensyn til denne henstilling i sine overvejelser over SALTO og undersøge, hvordan man sikrer, at ungdomslederne bliver hørt i forbindelse med uddannelsernes form, indhold, metode, gennemførelse, opfølgning og evaluering.

4.4. Øget støtte til projektlederne

De nationale kontorer spiller en vigtig rolle i den forbindelse. Det ville være en hjælp at opstille en liste over de største problemer, man støder på, når man indsender et forslag til projekt.

Kommissionen bekræftede princippet om de nationale kontorerers "supportive approach" over for projektlederne for at gøre programmet tilgængeligt for så mange som muligt og for at nå målet om at give adgang for vanskeligt stillede unge. Den præciserede kriterier og betingelser for deltagelse i programmet. Den vil sammen med de nationale kontorer gennemgå, hvordan man indkredser, hvilke problemer projektlederne står tilbage med.

4.5. Øge ngo'ernes og Det Europæiske Ungdomsforums aktioners effektivitet

I rapporteringen om ngo'ernes og Det Europæiske Ungdomsforums aktiviteter bør der lægges vægt på måling og evaluering af konkrete elementer. Ngo'erne og Det Europæiske Ungdomsforum kunne indføre mekanismer til at måle deltagernes tilfredshed. De kunne opfordre deres medlemmer til at tilknytte unge uden forudgående erfaring inden for politik eller i ngo'er. Det Europæiske Ungdomsforum kunne fastlægge god praksis for høring af de unge fra dens medlemsorganisationers side. Kommissionen bør fortsat bistå projektledere i forbindelse med deres ansøgning, og der bør i højere grad gøres opmærksom på denne mulighed for bistand.

Kommissionen er enig i disse henstillinger.

4.6. Bedre opfølgning af resultaterne

Den indsats, der allerede er gjort for at indsamle oplysninger om gennemførelsen af programmet, bør øges. Det foreslås at slå oplysningerne om de centrale og decentrale dele sammen i ét opfølgningssystem.

Kommissionen vil udvikle en strategi for løbende evaluering af programmet med angivelse af opfølgningsindikatorer. Den har forbedret det it-værktøj, som de nationale kontorer har fået stillet til rådighed, og som de skal bruge. Den vil sørge for, at oplysningerne fra de nationale kontorer og fra centralt hold indarbejdes i systemet.

4.7. Forbedring af programmets synlighed

Det anbefales at øge programmets synlighed for at udvide målgruppen af unge deltagere og give ungdomslederne en bedre orientering om, hvilke muligheder der tilbydes. Udveksling af god praksis ville ligeledes bidrage til øget synlighed.

Kommissionen er ved at udvikle en informationsstrategi for at udbrede kendskabet til programmet og dets resultater. De første resultater af denne strategi er: en forbedring af det netsted, hvor programmet præsenteres, en forpligtelse for projektlederne om at være synlige, udbygning af en database, der er tilgængelig for alle, med oplysninger om projekresultaterne.

4.8. Flere midler til de nationale kontorer

Visse af de nationale kontorer mangler midler til at kunne yde projektlederne en passende bistand. De burde tilføres flere midler.

Kommissionen ønsker at begrænse programmets administrative omkostninger, men vil undersøge, hvordan den kan imødekomme denne henstilling i forbindelse med udarbejdelsen af budgettet for 2009.

4.9. Hurtigere udbetaling af midler til de nationale kontorer

Det anbefales, at Kommissionen udbetaler midler til de nationale kontorer uden forsinkelse.

De ændringer, der blev indført i forbindelse med indførelsen af Aktive Unge-programmet, afkorter procedurerne for udbetaling af midler til de nationale kontorer. Kommissionen har sat sig for at overføre midlerne inden maj, hvor projekterne i første fase af den årlige udvælgelse starter.

4.10. Ny gennemgang af SALTO's aktiviteter

SALTO betragtes i almindelighed som velfungerende, men det anbefales at gennemgå en række aspekter.

Kommissionen vil undersøge, hvilke tilpasninger der bør foretages.

4.11. Ny gennemgang af Eurodesk-aktiviteter

Skønt Eurodesk-netværk i almindelighed betragtes som effektive, kan der stilles spørgsmålstejn ved den merværdi de tilfører programmet. En gennemgang af deres aktiviteter ville gøre det muligt i højere grad at målrette deres arbejde.

Kommissionen er enig i denne henstilling, men bemærker, at Eurodesk-netværkenes værdi ikke kun ligger i den information, de formidler om programmet.

5. KOMMISSIONENS KONKLUSIONER

Kommissionen deler evalueringseksperternes positive vurdering af gennemførelsen af de to programmer. Den er overbevist om, at de på en effektiv måde har bidraget til de unge deltageres personlige udvikling, til deres beskæftigelsesevne takket være de muligheder for ikke-formel læring, som de tilbød, og til udviklingen af deres medborgerskabs- og solidaritetsfølelse. Den er også klar over, hvilken positiv indvirkning disse programmer har på ungdomslederne og ungdomsorganisationerne, som spiller en betydningsfuld rolle som formidlere af en vellykket politik til fordel for de unge.

Disse resultater stemmer overens med konklusionerne af andre analyser, der har fået Kommissionen til at foreslå en videreførelse af de mest lovende aktioner i de gamle programmer i Aktive Unge-programmet

De fremsatte henstillinger, som Kommissionen har til hensigt at tage i betragtning, burde fremover yderligere øge virkningen af Aktive Unge-programmet.